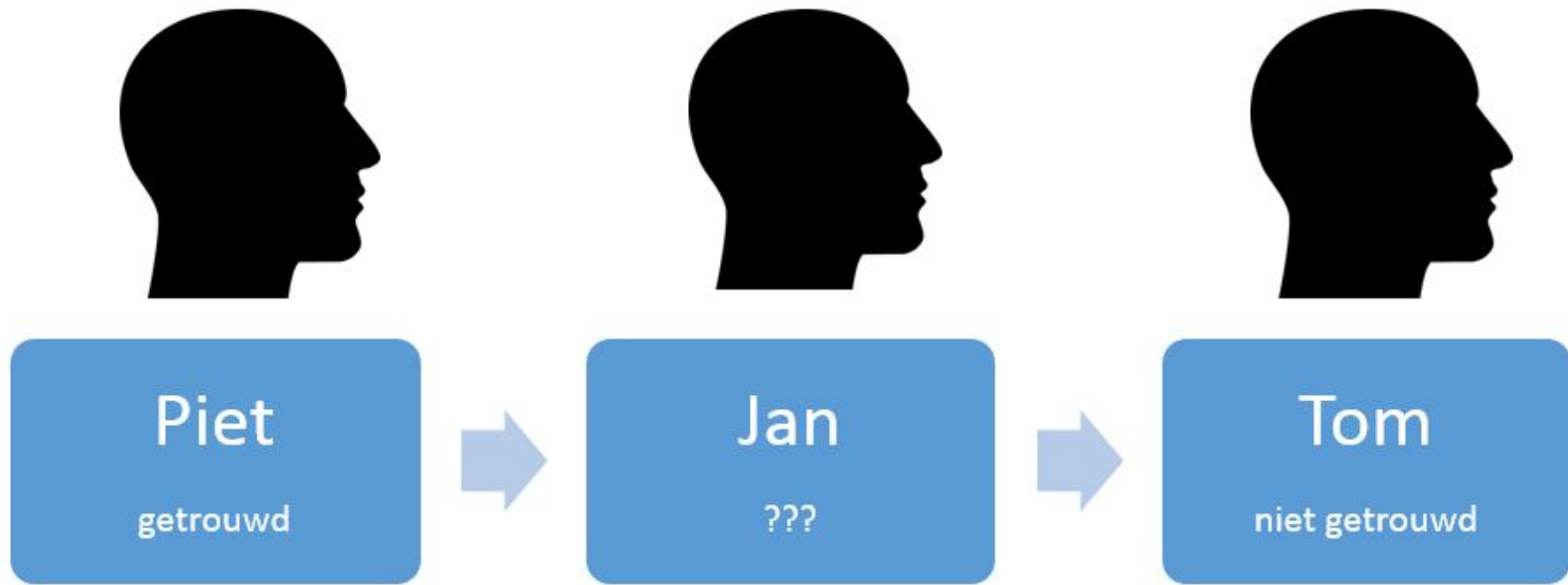

Onderzoekscompetenties 2.0

Online cursus Kritisch denken en Onderzoekscompetenties
voor de bachelorstudent

Jozefien Borms & Sofie Vandroemme

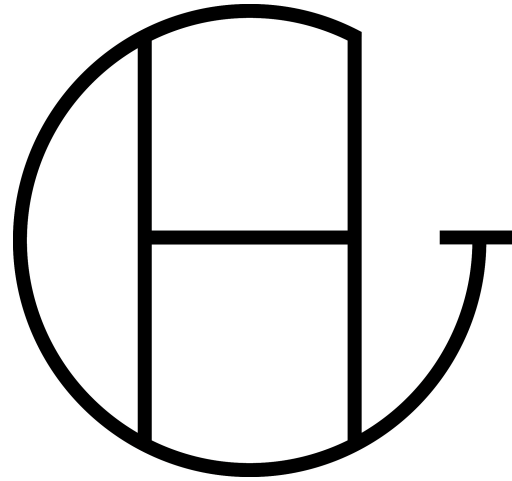
Kijkt een getrouwd persoon naar een niet-getrouwd persoon?

- Ja
- Nee
- Onmogelijk vast te stellen

Vlaamse kwalificatiestructuur niveau 6:

- kennis en inzichten uit een specifiek domein kritisch evalueren en combineren
- complexe gespecialiseerde vaardigheden toepassen, gelieerd aan onderzoeksuitkomsten
- relevante gegevens verzamelen en interpreteren, en geselecteerde methodes en hulpmiddelen innovatief aanwenden om niet-vertrouwde complexe problemen op te lossen

Beleidscyclus 2017-2022

21ste eeuwse vaardigheden: algemeen, conceptueel, vakoverschrijdend,...

slo
International Learning Objectives
Competency Framework

Kennisnet

Kritisch denken Onderzoekscompetenties

Informatievaardigheden
Mediawijsheid
Probleemoplossend vermogen
Onderzoekend vermogen
Zelfregulering
...

Een gebrek aan kritische studenten met goede onderzoekscompetenties is een bedreiging voor de professionele kwaliteit in onze samenleving.

De vraag is dan ook niet **OF** deze competenties een plaats verdienen binnen het hoger onderwijs, maar **HOE** kunnen we deze het beste aanbrengen bij de studenten?

Expliciete
instructie

Concrete
toepassingen in
de praktijk

Expliciete instructie

- In algemene termen
- Curriculumniveau
- Leerlijn of apart opleidingsonderdeel

Concrete toepassing

- Toegepast op vakinhouden
- In elke opleidingsonderdeel

Cursus kritisch denken en onderzoekscompetenties met als doel het ondersteunen van de onderwijsgevendenden in de expliciete instructie en de concrete toepassing.

2 – 4 – 6 – 8 – 10

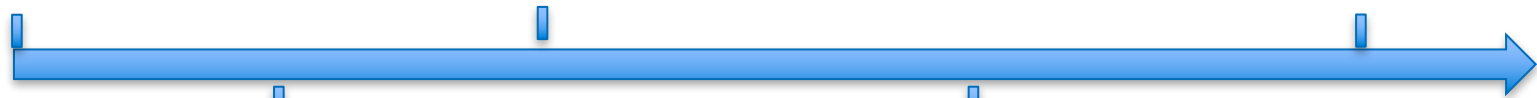
Tijdslijn

2014-2015

Nexus onderwijs-
Onderzoek

Juni 2015
Ontwerpfase

September - december
Implementatiefase

Maart 2015
Vorbereidende fase

Januari 2016
Uitvoeringsfase

Link

<https://open-elo.hogent.be/kritisch-denken-en-onderzoekscompetenties-voor-de-bachelorstudent>

Didactische principes verwerkt:

- Introductie
- Leerdoelen en tijd
- Onderscheid tussen basis, verdiepende info, aandachtspunten,...
- Oefeningen met feedback
- Oefeningen met feedback (open vraag)
- Samenvatting van filmpje

Nazorg

Informatiesessies, opleidingen, begeleidingstrajecten

Brochure:

- O.a. reflectievragen voor opleidingen en individuele lesgevers:
 - Welke onderzoekende houding wordt verwacht van de student, tijdens de opleiding en in het latere beroepsleven? Welke diensten of producten (analyse, advies, ontwerp, eindproduct of handeling) moet een toekomstige professional leveren? Welke competenties hebben studenten daarvoor nodig?
 - Hoe blijf ik op de hoogte van vernieuwingen in mijn vakgebied? Hoe kan ik nieuwe info uit vakbladen en andere media optimaal in mijn lespraktijk verwerken? Welke onderzoekscompetenties kan ik mee helpen ontwikkelen in mijn eigen lespraktijk?

Brochure voorbeeldoefeningen

Leg de studenten een onderzoek voor dat niet voldoet aan de voorwaarden van kwaliteitsvol onderzoek. Vraag waar het is misgelopen en wat er moet gebeuren om dit onderzoek toch kwaliteitsvol te maken.	Deel 2: 1. Een kennismaking met onderzoek; specifiek 1.2. Voorwaarden voor kwaliteitsvol onderzoek; 3. Gegevens verzamelen (afh. van methode verdiepen)
Leg de studenten tegenstrijdige informatie binnen het vakgebied voor. Laat hen deze info analyseren, extra info opzoeken en eigen conclusies trekken.	Deel 1: 4.1.4. Omgaan met tegenstrijdige informatie, of volledig: 4.1. Kritisch omgaan met bronnen
Leg de studenten enkele websites of andere bronnen uit het vakgebied voor. Laat ze deze bronnen analyseren (CRAAP-test), rangschikken van meest naar minst betrouwbaar en dit ook beargumenteren.	Deel 1: 4.1. Kritisch omgaan met bronnen; 4.3. Argumenteren

Evaluatie van proces

Meevallers:

- Allen wilden informatie delen
- Eigen leeromgeving gebruiken: hergebruiken (van delen) van leerpad mogelijk, aanvullingen of verrijking mogelijk, kleine leercurve, geen extra technische belasting voor IT,...
- Good practice voor afstandsleren en Blended leren (nieuwe dynamiek)

Evaluatie van proces

Mogelijke valkuilen:

- Niet laten tegenhouden door discussies
- Durven keuzes maken, niet laten afschrikken door mogelijke kritiek
- Niet laten afschrikken door de berg waar je over moet, gewoon doen!
- Zonder extra middelen of tijd: voldoende geëngageerde collega's, ...
- Knopen doorhakken

Evaluatie van proces

Belangrijke aandachtspunten

- Bottom-up werken (olievlek)
- Doel niet uit het oog verliezen
- Teamwerk: inhoudelijk, didactisch, technisch, multimedia (OP-ATP)

Team (met kleine of grote bijdrage):

Initiatiefnemers:	1 DOZ	1 DOW
Evaluatie met studenten:	2 ATP	
Inhoudelijke input:	10 OP	6 ATP
Ontwikkeling:	4 OP	8 ATP
Didactische ondersteuning:	2 ATP	
Technische/multimedia ondersteuning:	6 ATP	
Redactiewerk:	4 ATP	

Evaluatie van proces

Komende uitdagingen:

- Docenten gaan er mee aan de slag
- Veel content (16 uur)
- Up-to-date houden

Achtergrondliteratuur

Abrami, P. C., Bernard, R. M., Borokhovski, E., Wade, A., Surkes, M. A., Tamim, R., & Zhang, D. (2008). *Instructional interventions affecting critical thinking skills and dispositions: A stage 1 meta-analysis*. *Review of Educational Research*, 78(4), 1102-1134.

Akov (2012). *De Vlaamse kwalificatiestructuur. Wegwijs in kwalificatie*. Geraadpleegd op 16 maart 2017 via <http://www.vlaamsekwalificatiestructuur.be/wat-is-vks/meer-info-en-downloads/files/Brochure-Wegwijs-in-kwalificaties-HR.pdf>

Facione, P. (1990). *The Delphi Report: Executive Summary; Critical thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction*. California: The California Academic Press.

Heijltjes, A., Gog, T., & Paas, F. (2014). Improving students' critical thinking: Empirical support for explicit instructions combined with practice. *Applied Cognitive Psychology*, 28(4), 518-530.

Heijltjes, A. (2014). *Kritisch leren denken. Brein & Leren*. Breda: Avans Hogeschool.

Griffioen, D. (2016). *Nieuwsgierige professionals opleiden. Een serieuze uitdaging voor de ontwerpers van het curriculum*. Thema, 2016 (1), 26-31.

Joint Quality Initiative. (2004). Shared 'Dublin' descriptors for short cycle, first cycle, second cycle and third cycle awards. In *Draft 1, Working Document on JQI Meeting in Dublin*.

Losse, M. (2016). *De relevantie van onderzoekend vermogen. Waarom 'beroepsproducten' de sleutel zijn*. Thema, 2016 (1), 57-62.

MBO Raad (2016). *Kritische denkvaardigheden. Een praktische handreiking voor het mbo*. Nederland: Ravenstein & Zwart.

HoGent (2017). *Strategische positionering HoGent 2017*

World Economic Forum. (2016). *The future of jobs: Employment, skills and workforce strategy for the fourth industrial revolution*. World Economic Forum, Geneva, Switzerland.

Vragen, opmerkingen, tips, ...

Jozefien.borms@hogent.be

Sofie.vandroemme@hogent.be